

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน่วยวิจัยการจราจรและขนส่ง. รายงานฉบับสมบูรณ์:ความเป็นไปได้ของการพัฒนาช่องทางเดินรถจักรยาน. กรุงเทพมหานคร: กองวิศวกรรมจราจร, 2535.
- ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- ชัชวาล วัฒนบรรจง. แนวทางการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาจราจรด้วยการเปิดเขตเดินเท้าพิเศษในย่านถนนสีลม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ณัฐพงษ์ สุกุมลนันท์. เจ้าของกิจการเช่ารถจักรยานในเขตเทศบาล. สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2549.
- ธวัชชัย เหล่าศิริหงษ์ทอง. การพยากรณ์ความต้องการการเดินทางโดยวิธีดีสแอกกรีเกตสำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- บรรณศาสตร์ สุขตระกูล. แนวทางการพัฒนาย่านการค้าใจกลางเมืองเก่า : กรณีศึกษาเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- บุญส่ง สัตโยภาส. โครงการจัดทำแผนสร้างทางจักรยานและรณรงค์จักรยานแบบครบวงจรของเทศบาลเมืองลำพูน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- ประจักษ์ ศกุนตะลักษณะ. เศรษฐกิจศาสตร์เมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการจราจรและขนส่ง(ศพจ). รายงานฉบับสมบูรณ์:โครงการจัดทำแผนสร้างทางจักรยานและรณรงค์จักรยานแบบครบวงจรของเทศบาลนครนครศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการจราจรและขนส่ง(ศพจ), 2546.
- เมธาวิ ทรวงแสง. ฉบับตีพิมพ์บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอยุธยา. สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2549.
- วิชาญ เอกรินทร์รากุล. ลักษณะการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- วัชรระ ตรงสกุล. ผู้อำนวยการกองช่าง เทศบาลนครนครศรีอยุธยา. สัมภาษณ์, 19 ธ.ค.2549.

สมประสงค์ สัตยมัลลี. โครงการจัดทำแผนสร้างทางจักรยานเทศบาลนครราชสีมา. นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2544.

อ้อยใจ นามวงศ์. การรวมกลุ่มอาชีพสามล้อถีบ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่, การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีพะ
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545

ภาษาอังกฤษ

- American Association of State Highway and Transportation Officials(AASHTO). Guid for the Development of Bicycle Facilities. Washinton: AASHTO, 1991.
- American Society of Civil Engineers(ASCE). Bicycle Transportation: A Civil Engineer's Notebook for Bicycle Facilities. NewYork: ASCE, 1980.
- Balshone Bruce. Bicycle Transit; its Planning and Design. Newyork: Praeger, 1975.
- Sorton Alex. Education For Whom? In Planning Design and Implementation of Bicycle and Pedestrian Facilities . p185-189.New York: MAUDEP,1978.
- Bruton M.J..Introduction To Transportation Planning.London:Hutchinson Technical Education,1975.
- Cadwallador , Martin T.S. Patterns and Theories : Analytical Urban Geography. New Jersey : Prentice-Hall, 1985.
- Hamilton.Wasteful commuting,Journal of Political Economy,1982.
- Hurbert Askin and Raymond R. Colton. Table for Statisticians. New York : Barnes & Noble , 1963 :151-152.
- Gordon.I.R."regional policy and nation politics in Britain",Environment and Planning C:Government and policy,1970.
- John R.Short. (1984). An Introduction To Urban Geography. London : Routledge & Kegen Paul.
- Kirby, R.,Bhatt, K., Kemp, M.,Mcgrllivray, R., & Wohl, M. Paratransit – Neglected Options for Urban MoBillity. Washington D.C.: The Urban Institute,1975
- Kullman, B.C. Market and Roles for Para transit Service in an Intergrated Urban Newton,Changing places?Firm,household,and urban hierarchies in the information Age.Cities in Competition.Melbourne :Longman Cheshire,1995.
- Peter Gipps .Journey to Work Employment and the changing structure of Australian cicties,1997.
- Pisek Pomrattanawanorom. Public Transportation system in Khon Kaen, Thailand. Asian Institute of Technology. Vol 10. No 4,1986
- United Nations. Study on the Role of Informal Paratransit in the Socio-Economic Development of Urban Area. Bangkok. Thailand, 1987

Vuchic, V.R. Urban public transportation system and technology, Prentice Hall Inc. New Jersey, 1981

Wheeler, Jame O. Trip Purpose & Urban Activity Linkage. Annual of the Association of American Geographers (December 1972) : 641-654.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม(ชุดที่1)

โครงการถ่ายทอดจักรยานในเมืองประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้สัมภาษณ์ _____ สถานที่ _____ วันที่ _____ ชุดที่ _____.

ก. ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ	1. ชาย	2. หญิง	
2. อายุ _____ ปี			
3. ระดับการศึกษา	1. ประถมศึกษา	2. มัธยมศึกษา	3. อาชีวศึกษา
	4. ปริญญาตรี	5. สูงกว่าปริญญาตรี	6. ไม่ได้ศึกษา
4. อาชีพ	1. นักเรียน/นักศึกษา	2. ข้าราชการ	3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
	4. ลูกจ้าง	5. ธุรกิจส่วนตัว	6. แม่บ้าน
	7. รับจ้าง	8. อื่นๆ _____.	
5. รายได้ของท่านต่อเดือน	1. ไม่มีรายได้	2. ต่ำกว่า 3,000 บาท	3. 3,001-6,000 บาท
	4. 6,001-9,000 บาท	5. 9,001- 12,000 บาท	6. 12,001 บาท ขึ้นไป
6. ยามพาหนะที่มี	1. รถยนต์/กระบะ _____ คัน	2. จักรยานยนต์ _____ คัน	3. จักรยาน _____ คัน
	4. อื่นๆ _____ คัน		

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง (การเดินทางครั้งสุดท้ายที่ผ่านมา)

7. ท่านเดินทางจากโซน _____ ไปโซน _____ (ดูแผนที่ประกอบหน้า 5.)
8. เพื่อไป
1. เรียนหนังสือ	2. ทำงาน	3. ซื้อของ
4. ทำธุระ	5. พักผ่อนหย่อนใจ	6. อื่นๆ _____.
9. ช่วงเวลาใด
1. 5.00-7.00 น.	2. 7.00-10.00 น.	3. 10.00-15.00 น.
4. 15.00-17.00 น.	5. 17.00-19.00 น.	6. หลัง 19.00 น.
10. เดินทางโดย (ถ้ามากกว่า 1 วิธี กรุณาเรียงตามลำดับ)
_____ 1. เดินเท้า	_____ 2. รถจักรยาน	_____ 3. รถจักรยานยนต์	_____ 4. รถส่วนตัว
_____ 5. รถสองแถว	_____ 6. สามล้อถีบ	_____ 7. อื่นๆ _____.	
11. ระยะทางการเดินทางโดยเฉลี่ย (เดินทางเที่ยวเดียว)
1. < 3.0 กิโลเมตร	2. 3.1-5 กิโลเมตร
3. 5.1-10 กิโลเมตร	4. มากกว่า 10 กิโลเมตร
12. เวลาที่ใช้ในการเดินทางโดยเฉลี่ย
1. ไม่เกิน 15 นาที	2. 15-30 นาที	3. 31-45 นาที
4. 45-60 นาที	5. มากกว่า 1 ชั่วโมง	

(ถ้าไม่เห็นด้วยทั้ง 6 ประเภท ให้ข้ามไปตอบข้อ 20.6 แต่ถ้าเห็นด้วยอย่างน้อย 1 ข้อให้ทำต่อ)

22.2 ถ้าเห็นด้วย ท่านอยากให้มีเส้นทางจักรยานเส้นทางใดมากที่สุด (เรียงลำดับ ไม่จำเป็นต้องครบ)

เส้นทาง	สถานที่- ถนน
_____ 1. ทางจักรยานไปตลาด	_____ .
_____ 2. ทางจักรยานไปโรงเรียน /มหาวิทยาลัย	_____ .
_____ 3. ทางจักรยานไปที่ทำงาน	_____ .
_____ 4. ทางจักรยานไปสวนสาธารณะ	_____ .
_____ 5. ทางจักรยานไปโบราณสถาน	_____ .
_____ 6. อื่นๆ _____	_____ .

22.3 ท่านอยากให้มีที่จอดรถจักรยานในบริเวณใดบ้าง

1. (กลุ่มสถานที่ท่องเที่ยว) (ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

1. พระราชวังโบราณ 2. วัดพระศรีสรรเพชญ์ 3. วัดมงคลบพิตร 4. วัดธรรมิกราช 5. วัดมหาธาตุ
6. วัดราชบูรณะ 7. คุ่มขุนแผน 8. วัดพระราม 9. บึงพระราม 10. ศาลหลักเมือง
11. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา 12. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
13. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา 14. อื่นๆ(ระบุ) _____

2. (โรงเรียน)

1. โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา 2. โรงเรียนธรรมิกราชวิทยา 3. โรงเรียนประตู่ชัย
4. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย 5. บริหารธุรกิจอยุธยา 6. โรงเรียนเทศบาลวัดรัตนไชย
7. สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 8. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
9. อื่นๆ(ระบุ) _____

3. (ตลาด) (ที่มา : เทศบาลนครนครศรีอยุธยา)

1. ตลาดเจ้าพรหม 2. ตลาดหัวรอ

4. (สถานที่ราชการ) (ที่มา : เทศบาลนครนครศรีอยุธยา)

1. ที่ว่าการอำเภอ 2. สำนักงานที่ดิน 3. ตำรวจท่องเที่ยว ททท.
4. ที่ทำการไปรษณีย์ 5. สำนักงานเทศบาล 6. อื่นๆ(ระบุ) _____

5. (บริเวณท่ารถโดยสาร (ระบุ ถนน) _____)

6. อื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น _____

22.4 ลักษณะที่จอดรถจักรยานแบบที่ท่านต้องการคือ _____ (ดูรูปประกอบหน้า 8) 6. ไม่จำเป็นต้องมี

22.5 ถ้ามีทางจักรยานท่านจะ 1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ

22.6 ถ้าไม่มีทางจักรยานแต่มีการจัดระเบียบการจราจรใหม่เพื่อให้การเดินทางโดยจักรยานสะดวกปลอดภัยมากขึ้น ท่านจะใช้จักรยานเพื่อออกกำลังกายหรือไม่

1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ

22.7 ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างเพื่อให้การเดินทางของจักรยานสะดวกและปลอดภัยมาก
(กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเสนอแนะ)

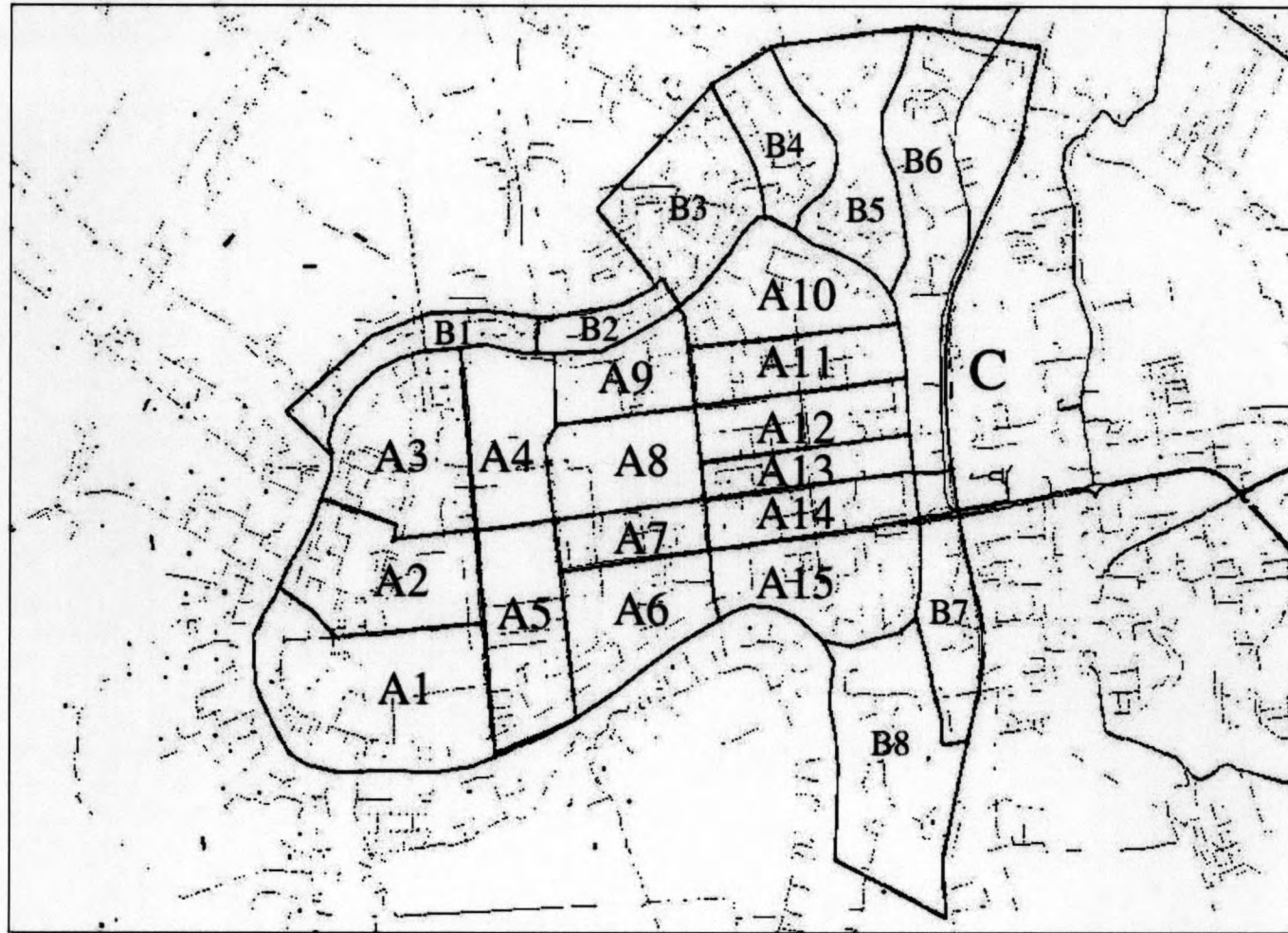
รายละเอียด	สถานที่-ถนน									
	ถ.อุโมง	ถ.นเรศวร	ถ.หอรบตันไชย	ถ.บางเขิน	ถ.ป่าโทน	ถ.โรจนะ	ถ.เดชาวัชร	ถ.คลองท่อ	ถ.ศรีสุรเทพ	อื่นๆ
ลดความเร็ว ของรถยนต์										
ขยายถนนให้มีไหล่ทางกว้างขึ้น										
ติดป้ายให้ระวังคนเดินเท้า / จักรยาน										
ปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มความร่มเงา										
รณรงค์การเคารพกฎจราจร										
ปรับทางขึ้น-ลงบาทวิถี										
อื่นๆ										
อื่นๆ										

22.8 ถ้าไม่มีการปรับปรุงอะไรเลย ท่านจะหันมาใช้จักรยาน / ใช้จักรยานต่อหรือไม่

1. ใช่

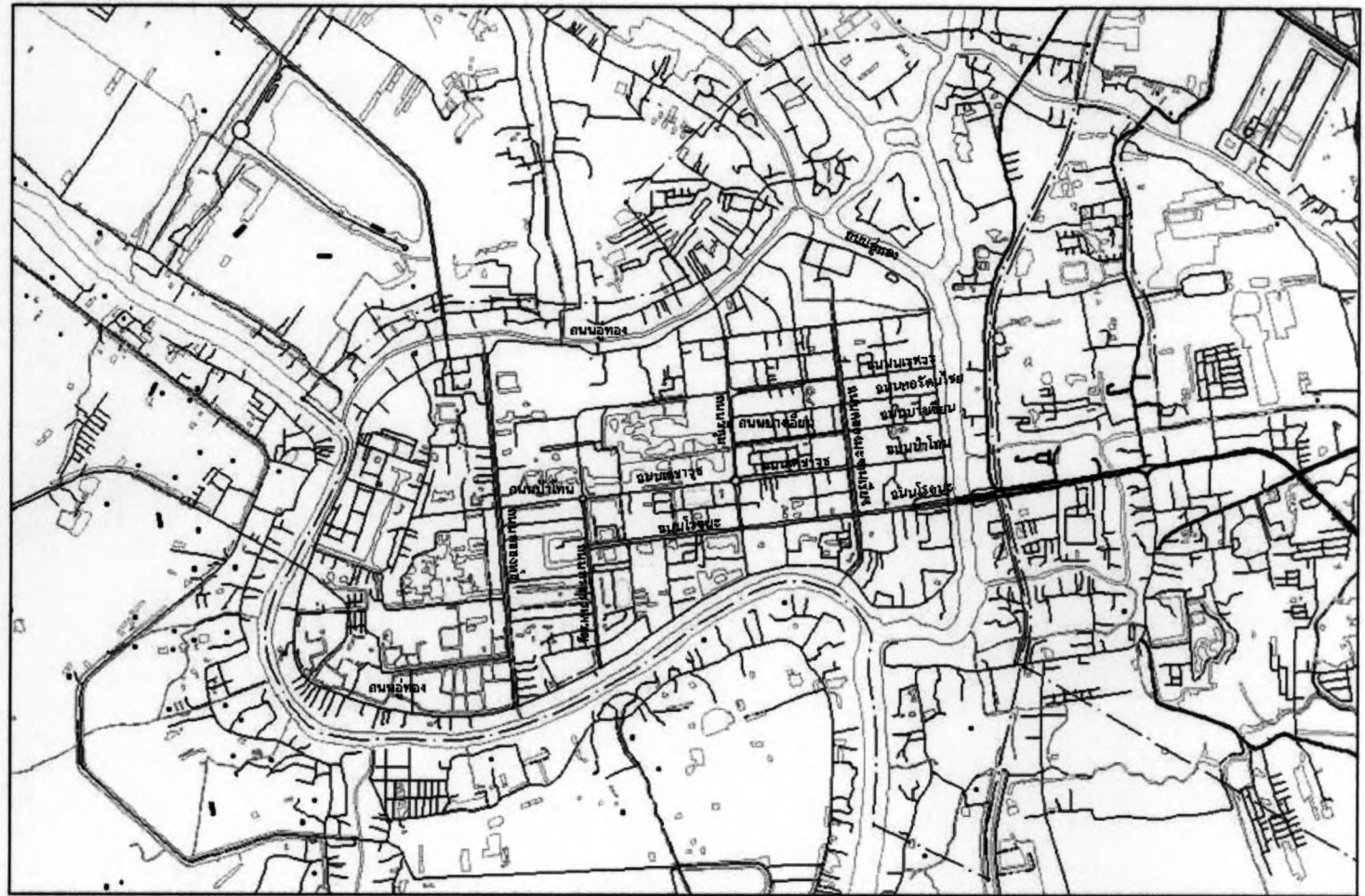
2. ไม่ใช่

3. ไม่แน่ใจ

แผนที่แสดงตำแหน่งโซน

A1-A5 ในเขตเกาะเมือง(ในเขต)
B1-B8 นอกเขตเกาะเมือง(ในเขต)
C นอกเขตเกาะเมือง(นอกเขต)

17 เส้นทางหรือถนนที่ใช้ในการเดินทาง โปรดระบุเส้นทางหรือถนนที่ใช้ในการเดินทางด้วยจักรยานลงในแผนที่ (● → แทนจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง)

- 17.1 ท่านเดินทางจากโซน _____ ไปยังโซน _____ (ดูแผนที่ประกอบแผ่นหลัง)
- 17.2 โปรดระบุชื่อถนนหรือซอยที่ใช้บ่อยเรียงลำดับ 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____
- 17.3 มีที่จอดรถจักรยานในบริเวณที่ท่านเดินทางไปหรือไม่ 1. ไม่มี 2. มี ระบุบริเวณ _____

เป็นทางจักรยานเฉพาะไว้เพื่อความปลอดภัยเดินหรือเดินทางไปทำงาน และขับปลอดภัยกับนักขี่ที่มีประสบการณ์น้อย ได้แก่ ทางจักรยานในสวนสาธารณะหรืออเนกประสงค์ของชุมชน

BIKE PATH

มีทางจักรยานเฉพาะบนถนน ถ้าถนนมีผิวการจราจรกว้างพอ เหมาะกับถนนที่มีการใช้จักรยานมาก แต่มีรถยนต์มากเช่นกัน และยังมีเหมาะกับนักขี่ที่มีประสบการณ์น้อยหรือไว้เพื่อความปลอดภัย

BIKE LANE

ผู้จักรยานใช้ทางร่วมกับรถยนต์ เหมาะกับถนนที่มีปริมาณการจราจรไม่มาก และใช้รถร่วมวิ่งได้ เช่น ถนนสายรอง ตรอกและซอย ถนนในย่านพักอาศัย

BIKE ROUTE

เป็นทางจักรยานบนบาทวิถี แต่แยกออกจากทางเดินด้านเท้า ในกรณีที่ทางจักรยานบนถนนไม่เหมาะสม แต่บาทวิถีมีค้ำตามกว้างพอ และไม่มีสิ่งกีดขวางของอุทธรณ์ไฟฟ้าเสาไฟฟ้าหรือต้นไม้

ทางเฉพาะบนบาทวิถี

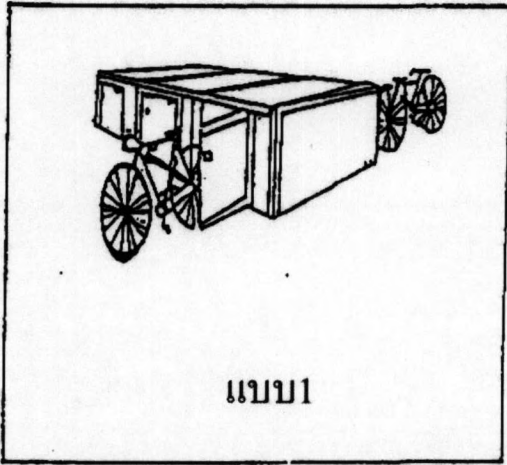
ใช้ทางร่วมกับคนเดินเท้า ในกรณีที่ทางจักรยานบนถนนไม่เหมาะสม แต่บาทวิถีมีค้ำตามกว้างพอ และไม่มีสิ่งกีดขวางของอุทธรณ์ไฟฟ้าเสาไฟฟ้าหรือต้นไม้

ทางร่วมบนบาทวิถี

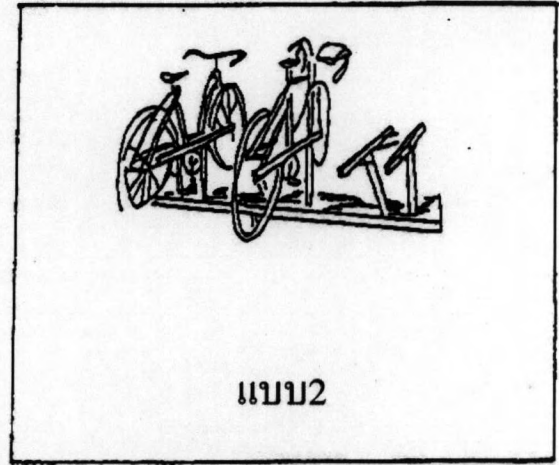

ปรับปรุงผิวถนนเพื่อระลอกตามร่องรถจักรยาน เพื่อความปลอดภัยในการใช้จักรยานและเด็กที่วิ่งเล่นแถวบ้าน เหมาะกับย่านที่คนเดินเท้ามากและย่านพักอาศัย

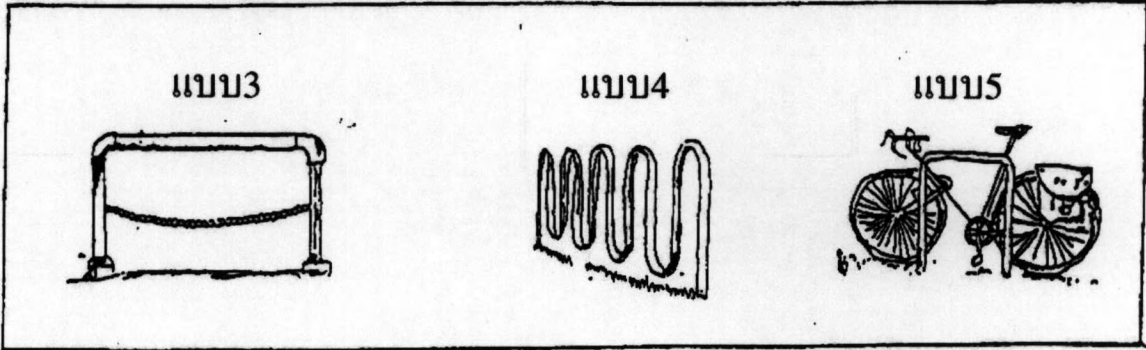
ปรับปรุงผิวถนน

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

5. 5

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม(ชุดที่2)

โครงข่ายทางจักรยานในเมืองประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้สัมภาษณ์ _____ สถานที่ _____ วันที่ _____ ชุดที่ _____.

ก. ข้อมูลส่วนตัว

- 1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
- 2. อายุ _____ ปี
- 3. ภูมิลำเนา ภาค _____ จังหวัด _____ .
- 4. ระดับการศึกษา 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา 3. อาชีวศึกษา
4. ปริญญาตรี 5. สูงกว่าปริญญาตรี 6. ไม่ได้ศึกษา
- 5. อาชีพ 1. นักเรียน/นักศึกษา 2. ข้าราชการ 3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
4. ลูกจ้าง 5. ธุรกิจส่วนตัว 6. อื่นๆ
- 6. รายได้ของท่านต่อเดือน 1. ไม่มีรายได้ 2. ต่ำกว่า 6,000 บาท 3. 6,001-10,000 บาท
4. 10,001-12,000 บาท 5. 12,001- 15,000 บาท 6. 15,001 บาท ขึ้นไป

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง

(การเดินทางมา-กลับ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

9. เดินทางมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย (ถ้ามากกว่า 1 วิธี กรุณาเรียงตามลำดับ)

- _____ 1. รถยนต์ส่วนตัว _____ 2. รถไฟ _____ 3. รถทัวร์ _____ 4. รถโดยสารประจำทาง _____
- _____ 5. เช่ารถโดยสาร _____ 6. เรือ _____ 7. อื่นๆ _____.

10. เดินทาง กลับจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย (ถ้ามากกว่า 1 วิธี กรุณาเรียงตามลำดับ)

- _____ 1. รถยนต์ส่วนตัว _____ 2. รถไฟ _____ 3. รถทัวร์ _____ 4. รถโดยสารประจำทาง _____
- _____ 5. เช่ารถโดยสาร _____ 6. เรือ _____ 7. อื่นๆ _____.

(การเดินทางครั้งสุดท้ายที่ผ่านมา)

11. ท่านเดินทางจากแหล่งกำเนิดการเดินทางใด

- A. โรงแรม/ สถานที่พัก (ระบุ) _____.
- B. ทำรถทัวร์ (แผนที่ประกอบหน้า 5)
- C. สถานีรถไฟ (แผนที่ประกอบหน้า 5)
- D. ท่าจอดรถสองแถว (แผนที่ประกอบหน้า 5)
- 1. D1 2. D2 3. D3 4. D4 5. D5 6. D6 7. อื่นๆ ระบุ _____.
- E. อื่นๆ (ระบุ สถานที่/ถนน) _____.

12. เพื่อไป (สถานที่ท่องเที่ยว : กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะเมือง) (ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)
1. พระราชวังโบราณ 2. วัดพระศรีสรรเพชญ์ 3. วัดมงคลบพิตร 4. วัดธรรมิกราช 5. วัดมหาธาตุ
6. วัดราชบูรณะ 7. คุ้มขุนแผน 8. วัดพระราม 9. บึงพระราม 10. ศาลหลักเมือง
11. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา 12. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
13. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา 14. อื่นๆ(ระบุ)_____
13. ช่วงเวลาใด
1. 5.00-7.00 น. 2. 7.00-10.00 น. 3. 10.00-15.00 น.
4. 15.00-17.00 น. 5. 17.00-19.00 น. 6. หลัง 19.00 น.
14. เดินทางโดย (ถ้ามากกว่า 1 วิธี กรุณาเรียงตามลำดับ)
- _____ 1. เดินเท้า _____ 2. รถจักรยาน _____ 3. รถจักรยานยนต์ _____ 4. รถส่วนตัว
_____ 5. รถสองแถว _____ 6. สามล้อถีบ _____ 7. อื่นๆ _____
15. ลักษณะการเดินทาง
1. ตามลำพัง 2. กลุ่มเล็ก 2-5 คน 3. กลุ่มใหญ่ 5 คนขึ้นไป
4. ครอบครัว 5. อื่นๆ _____
16. ระยะทางการเดินทางโดยเฉลี่ย (เดินทางเที่ยวเดียว)
1. < 3.0 กิโลเมตร 2. 3.1-5 กิโลเมตร
3. 5.1-10 กิโลเมตร 4. มากกว่า 10 กิโลเมตร
17. เวลาที่ใช้ในการเดินทางโดยเฉลี่ย
1. ไม่เกิน 15 นาที 2. 15-30 นาที 3. 31-45 นาที
4. 45-60 นาที 5. มากกว่า 1 ชั่วโมง

ค. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รถจักรยาน

18 ท่านเคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว (ถ้าไม่เคยใช้ ให้ข้ามไปตอบ ง. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติการใช้รถจักรยาน)

- 1 เคย 2 ไม่เคย
19. เวลาที่ใช้บ่อยที่สุด
1. 5.00-7.00 น. 2. 7.00-10.00 น. 3. 10.00-15.00 น.
4. 15.00-17.00 น. 5. 17.00-19.00 น. 6. หลัง 19.00 น.
20. เส้นทางหรือถนนที่ใช้ในการเดินทาง (ดูแผนที่ที่แนบมาหน้า 6)
21. ระยะทางในการขี่จักรยานโดยเฉลี่ย (การเดินทางเที่ยวเดียว)
1. < 3.0 กิโลเมตร 2. 3.1-5 กิโลเมตร
3. 5.1-10 กิโลเมตร 4. มากกว่า 10 กิโลเมตร
22. ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางโดยเฉลี่ย
1. น้อยกว่า 10 นาที 2. 11-20 นาที 3. มากกว่า 30 นาที
23. ท่านเลือกใช้จักรยานเพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. สะดวก รวดเร็ว 2. ประหยัดค่าใช้จ่าย 3. เป็นการออกกำลังกาย
4. ชมทัศนียภาพ 5. ดัดปัญหาที่จอดรถไม่พอ 6. วางแผนการเดินทางได้แน่นอน

นอน

7. อื่นๆ _____

24. ปัญหาที่พบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ความไม่ปลอดภัย	2. แดดร้อน/ฝุ่นละออง	3. เหนือออกเมื่อถึงที่หมาย
4. ไม่มีที่จอดรถ	5. กลางคืนไม่มีแสงไฟ	6. อื่นๆ_____.
7. ไม่พบปัญหา		

ง. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติการใช้รถจักรยาน

25. ท่านมีความต้องการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวหรือไม่ 1. ต้องการ 2. ไม่ต้องการ

26. ถ้าในเมืองจะมีทางจักรยานใช้ดังตัวอย่างในรูป (หน้า 7)

26.1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่

ก. BIKE PATH	1. เห็นด้วย	2. ไม่เห็นด้วยเพราะ_____	3. ไม่แน่ใจ
ข. BIKE LANE	1. เห็นด้วย	2. ไม่เห็นด้วยเพราะ_____	3. ไม่แน่ใจ
ค. BIKE ROUTE	1. เห็นด้วย	2. ไม่เห็นด้วยเพราะ_____	3. ไม่แน่ใจ
ง. ทางเฉพาะบนบาทวิถี	1. เห็นด้วย	2. ไม่เห็นด้วยเพราะ_____	3. ไม่แน่ใจ
จ. ทางร่วมบนบาทวิถี	1. เห็นด้วย	2. ไม่เห็นด้วยเพราะ_____	3. ไม่แน่ใจ
ฉ. ปรับปรุงผิวถนน	1. เห็นด้วย	2. ไม่เห็นด้วยเพราะ_____	3. ไม่แน่ใจ

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย

1. ความไม่ปลอดภัย	2. พื้นที่บนบาทวิถี/ถนนไม่พอ
3. จักรยานกีดขวางรถ/คนเดินเท้า	4. สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
5. อื่นๆ ระบุ _____.	

(ถ้าไม่เห็นด้วยทั้ง 6 ประเภท ให้ข้ามไปตอบข้อ 23.5 แต่ถ้าเห็นด้วยอย่างน้อย 1 ข้อให้ทำต่อ)

26.2 ท่านอยากให้มีที่จอดรถจักรยานในบริเวณใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. (กลุ่มสถานที่ท่องเที่ยว) (ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

1. พระราชวังโบราณ	2. วัดพระศรีสรรเพชญ์	3. วัดมงคลปิตร	4. วัดธรรมิกราช	5. วัดมหาธาตุ
6. วัดราชบูรณะ	7. คุ้มขุนแผน	8. วัดพระราม	9. บึงพระราม	10. ศาลหลักเมือง
11. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา	12. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์			
13. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	14. อื่นๆ(ระบุ)_____.			

2. (โรงเรียน)

1. โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา	2. โรงเรียนธรรมิกราชวิทยา	3. โรงเรียนประตูลี้
4. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย	5. บริหารธุรกิจอยุธยา	6. โรงเรียนเทศบาลวัดรัตนไชย
7. สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	8. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา	
9. อื่นๆ(ระบุ)_____.		

3. (ตลาด) (ที่มา: เทศบาลนครนครศรีอยุธยา)

1. ตลาดเจ้าพรหม	2. ตลาดหัวรอ

4. (สถานที่ราชการ) (ที่มา: เทศบาลนครนครศรีอยุธยา)

1. ที่ว่าการอำเภอ	2. สำนักงานที่ดิน	3. ตำรวจท่องเที่ยว ททท.
4. ที่ทำการไปรษณีย์	5. สำนักงานเทศบาล	6. อื่นๆ(ระบุ)_____.

5. (บริเวณท่ารถโดยสาร (ระบุ ถนน)_____.)

6. อื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น_____.

26.3 ลักษณะที่จอดรถจักรยานแบบที่ท่านต้องการคือ _____ (ดูรูปประกอบหน้า 8)

6. ไม่จำเป็นต้องมี

26.4 ถ้ามีทางจักรยานท่านจะ 1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ

26.5 ถ้าไม่มีทางจักรยานแต่มีการจัดระเบียบการจราจรใหม่เพื่อให้การเดินทางโดยจักรยานสะดวกปลอดภัยมากขึ้น ท่านจะใช้จักรยานหรือไม่

1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ

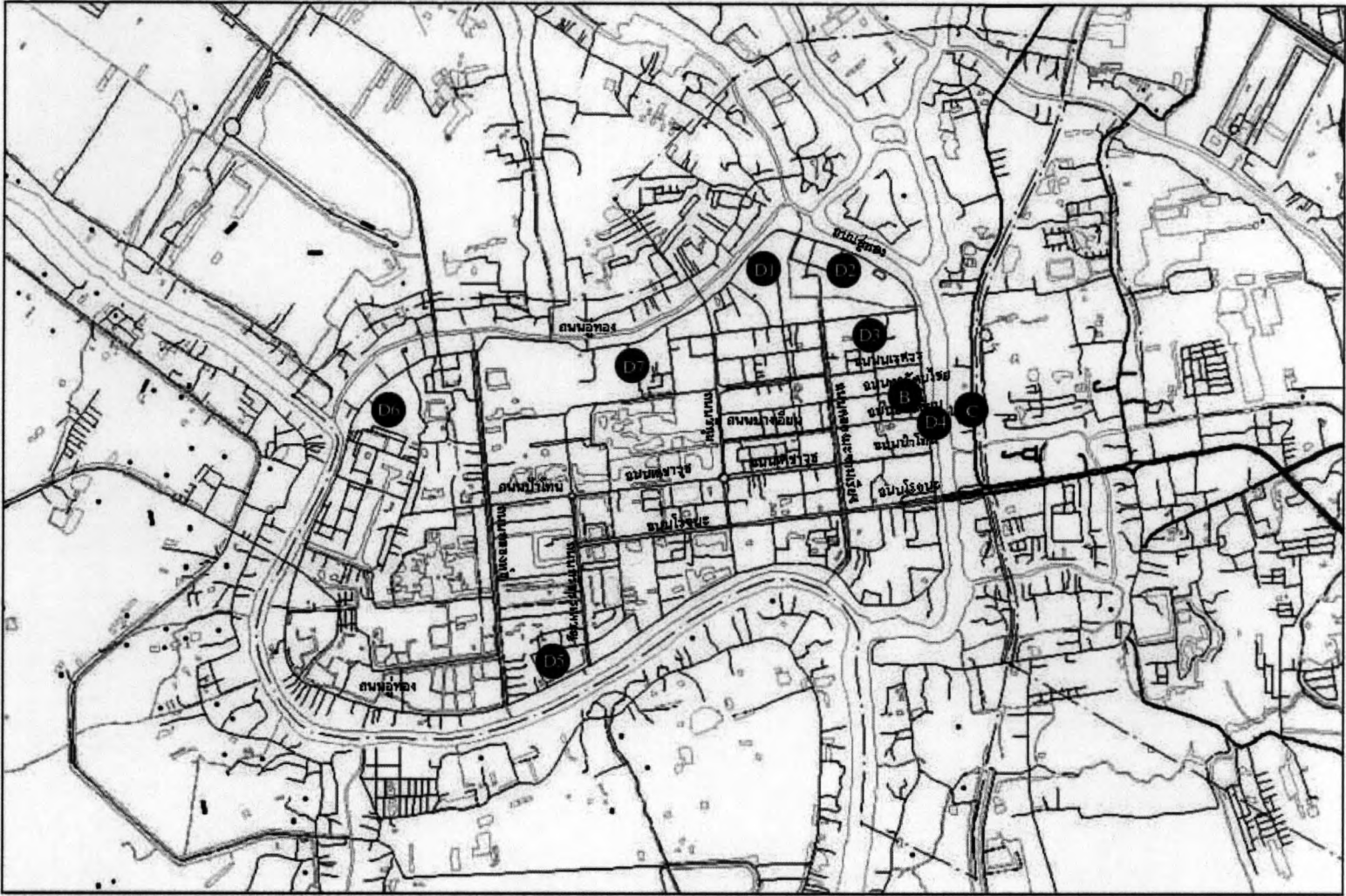
26.6 ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างเพื่อให้การเดินทางของจักรยานสะดวกและปลอดภัยมากขึ้น

.....

.....

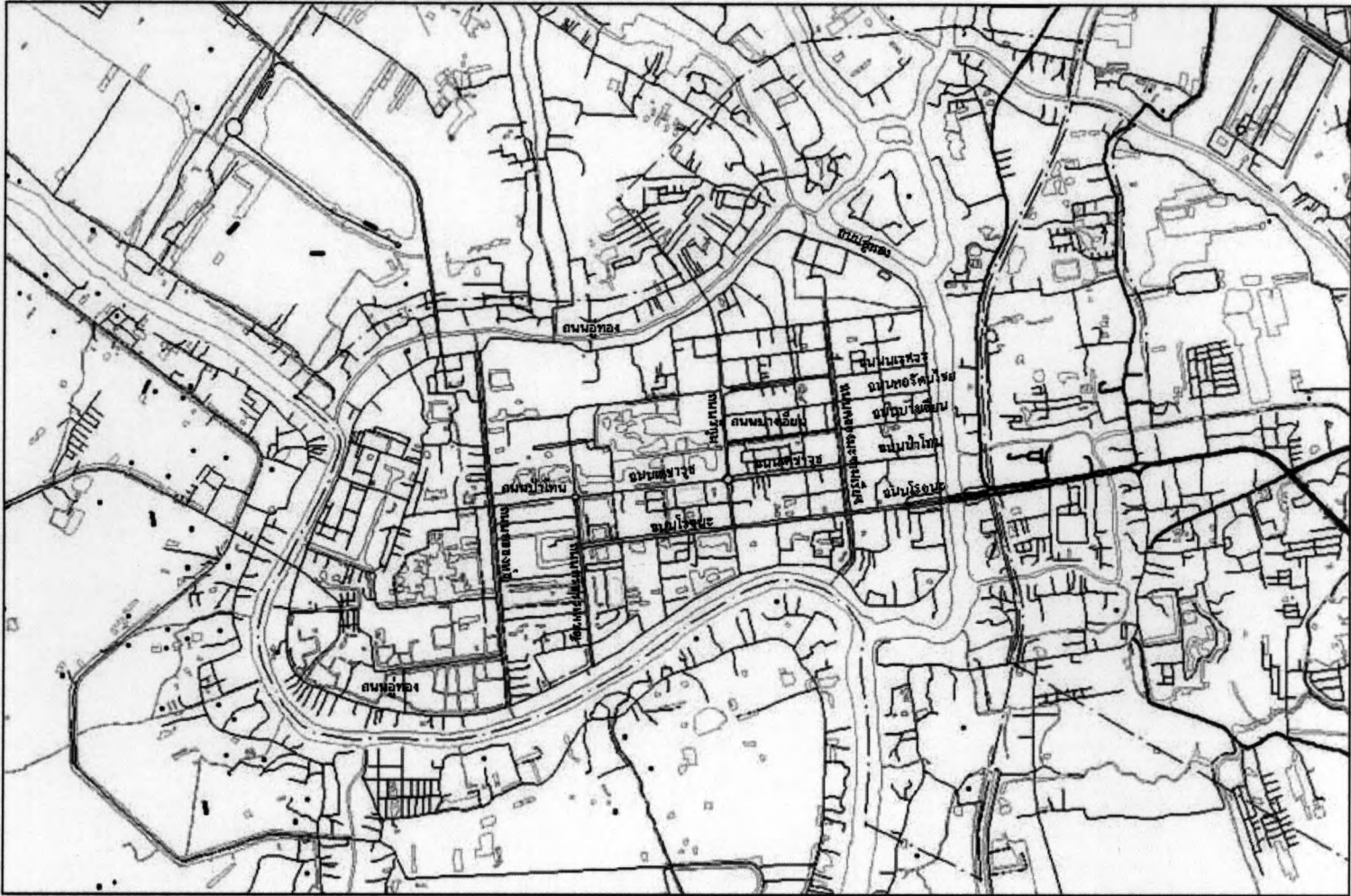
26.7 ถ้าไม่มีการปรับปรุงอะไรเลย ท่านจะหันมาใช้จักรยาน / ใช้จักรยานต่อหรือไม่

1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ

แผนที่แสดงถนน สถานีรถไฟ รถไฟ รถสองแถว

- B สถานีรถไฟ
- C สถานีรถไฟ
- D รถสองแถว

20 เส้นทางหรือถนนที่ใช้ในการเดินทาง โปรดระบุเส้นทางหรือถนนที่ใช้ในการเดินทางด้วยจักรยานลงในแผนที่ (● → แทนจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง)

20.1 โปรดระบุชื่อถนนหรือซอยที่ใช้บ่อย เสียงลำดับ 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

20.2 มีที่จอดรถจักรยานในบริเวณที่ท่านเดินทางไปหรือไม่ 1. ไม่มี 2. มี ระบุบริเวณ _____

ภาคผนวก ค

ก. กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลนครอยุธยา(แบบสอบถามชุดที่ 1)

รายละเอียดลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครอยุธยามีจำนวน 140 คน เป็นชายร้อยละ 40.7 และหญิงร้อยละ 59.3 เป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 14-25 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 64.3) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 26-37 ปี (ร้อยละ 16.4) และกลุ่มอายุ 38-49 ปี (ร้อยละ 14.3) ที่เหลือเป็นกลุ่มอายุระหว่าง 50-61 ปี (ร้อยละ 5)

กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 33.6 รองลงมาศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 29.3 และระดับปริญญาตรี ร้อยละ 26.4 ที่เหลือเป็นกลุ่มที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 5.7 มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีร้อยละ 3.6 และไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 1.4 ส่วนอาชีพของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนักศึกษามากที่สุดร้อยละ 50.7 รองลงมาเป็นข้าราชการ ร้อยละ 12.9 อาชีพรับจ้างร้อยละ 12.1 ลูกจ้างร้อยละ 10.0 ทำธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 8.6 เป็นแม่บ้านร้อยละ 3.6 อาชีพอื่นๆ ร้อยละ 1.4 และเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

สำหรับรายได้ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ไม่มีรายได้มีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 33.6 รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 3,001-6,000 บาท ต่อเดือน (ร้อยละ 22.1) ผู้มีรายได้ระหว่าง 6,001-9,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 15.0 ผู้มีรายได้ตั้งแต่ 12,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 9.3 และผู้มีรายได้ระหว่าง 9,001-12,000 บาท ร้อยละ 7.9

ส่วนหัวข้อการเป็นเจ้าของยานพาหนะ พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60.7 ไม่มีรถยนต์/รถกระบะ คราวเรือนที่มีรถยนต์ 1 คันมีร้อยละ 40 คราวเรือนที่มีรถยนต์ 2 คัน มีร้อยละ 9.3 และคราวเรือนที่มีรถยนต์มากที่สุดคือ 3 คัน มีร้อยละ 1.4

รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 33.6 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 54.3 มีรถจักรยานยนต์คราวเรือนละ 1 คันร้อยละ 10.0 มีรถจักรยานยนต์คราวเรือนละ 2 คันร้อยละ 1.4 มีรถจักรยานยนต์คราวเรือนละ 3 คัน และคราวเรือนที่มีจักรยานยนต์มากที่สุด 4 คัน คิดเป็นร้อยละ 0.7

สำหรับรถจักรยาน จากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60 ไม่มีรถจักรยาน ร้อยละ 30.0 มีรถจักรยานคราวเรือนละ 1 คัน ร้อยละ 8.6 มีรถจักรยานใช้คราวเรือนละ 2 คัน และร้อยละ 0.7 มีรถจักรยานคราวเรือนละ 3 และ 4 คัน

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่าไม่มียานพาหนะใดๆ เลยจำนวนร้อยละ 23 คน หรือร้อยละ 16.4 คราวเรือนที่มีรถชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นพาหนะร้อยละ 83.6 คราวเรือนที่มีรถจักรยานยนต์และจักรยานแต่ไม่มีรถยนต์หรือรถกระบะร้อยละ 22.4 คราวเรือนที่มีรถจักรยานยนต์เป็นพาหนะชนิดเดียว ร้อยละ 41.2 คราวเรือนที่มีทั้งรถยนต์หรือรถกระบะและรถจักรยานยนต์ แต่ไม่มีรถจักรยานร้อยละ 13.3

สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีรถยนต์หรือรถกระบะและไม่มีรถจักรยานยนต์แต่มีรถจักรยานเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 25.8 และครัวเรือนที่มียานพาหนะทั้ง 3 ชนิดร้อยละ 19.3 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีรถอื่นๆ คือรถ บรรทุกสิบล้อและรถตู้ร้อยละ 1 ครัวเรือน

ลักษณะการเดินทางด้วยจักรยานของประชาชนในเขตเทศบาลนครอยุธยา

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมกับการใช้จักรยาน

กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครอยุธยาทั้งหมด 140 คน มีผู้ใช้จักรยาน 85 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 60.7 ในจำนวนนี้มีผู้ใช้จักรยานทุกวัน 17 คน หรือร้อยละ 21.8 ขับขี่จักรยานในช่วงวัน จันทร์-ศุกร์ ร้อยละ 3.8 เสาร์-อาทิตย์ร้อยละ 6.4 สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ร้อยละ 12.8 และขับขี่จักรยาน นานๆ ครั้ง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.8 แสดงให้เห็นว่าประมาณร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ ใช้จักรยานอย่างสม่ำเสมอหรือเกือบสม่ำเสมอ

-เพศ

จากการสำรวจพบว่าในจำนวนผู้ที่เคยใช้จักรยาน 85 คน เพศชายเคยใช้จักรยาน น้อยกว่าเพศหญิงประมาณร้อยละ 15 ส่วนจำนวนผู้ที่ไม่เคยใช้จักรยานพบว่าเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชายเล็กน้อย เนื่องจากการเดินทางส่วนใหญ่ซึ่งเป็นระยะทางสั้นๆ ผู้หญิงสามารถขับขี่ได้ไม่ หนื่อยง่าย ผู้หญิงบางคนขับรถมอเตอร์ไซด์ไม่เป็น และไม่นิยมความเร็ว ส่วนผู้ชายนิยมหันไปขับขี่รถ มอเตอร์ไซด์มากกว่าเนื่องจากสะดวกรวดเร็วและไม่ร้อนหรือเหนื่อยง่าย รองลงมาเป็นการใช้รถยนต์ ส่วนตัว

-อายุ

กลุ่มอายุน้อยเคยใช้จักรยานมาก โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 14-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.9 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้เพราะเป็นวัยเรียน ยังไม่สามารถทำใบขับขี่ได้ แต่ใช้จักรยานขับขี่เล่น เพื่อความเพลิดเพลิน และเพิ่มการเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ได้ง่าย กลุ่มนักเรียน-นักศึกษาใช้จก รยานสำหรับเดินทางไปเรียนหนังสือระหว่างที่พักกับสถานที่เรียน กลุ่มที่ใช้จักรยานรองลงมาคือกลุ่ม อายุ 26-37 ปี แต่มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มแรกกว่าครึ่งหนึ่ง สำหรับกลุ่มอายุ 38-49 มีร้อยละการใช้จก รยานใกล้เคียงกับกลุ่มอายุระหว่าง 26-37 ปี ส่วนกลุ่มอายุ 50-61 ปี มีจำนวนการใช้จักรยานน้อยกว่า กลุ่มอื่น เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตามก็ตีบางส่วนยังใช้จักรยานเพื่อเดินทางไปซื้อของ

-ระดับการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการใช้จักรยานพบว่า ทุกระดับการศึกษา เคยใช้จักรยาน ยกเว้นระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีซึ่งไม่เคยใช้จักรยานเลยร้อยละ 3.6 ขณะที่ระดับอาชีว ศึกษา มีร้อยละการใช้จักรยานมากที่สุดร้อยละ 21.4 รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 19.3) และระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 15.7)

-อาชีพ

กลุ่มอาชีพที่ใช้จักรยานมากที่สุดคือนักเรียนนักศึกษาใช้จักรยานร้อยละ 30.0 โดยนักเรียนในชั้นอาชีวศึกษามีเปอร์เซ็นต์การใช้จักรยานมากที่สุดร้อยละ 21.4 รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีเปอร์เซ็นต์ในการใช้จักรยานมากคิดเป็นร้อยละ 19.3 และกลุ่มผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีใช้จักรยานร้อยละ 15.7 สำหรับอาชีพที่ใช้จักรยานรองลงมาเป็นกลุ่มลูกจ้างและเจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ประกอบการรับจ้าง ซึ่งใช้จักรยานร้อยละ 7.9 และร้อยละ 6.4 ขณะที่กลุ่มแม่บ้านคิดเป็นร้อยละ 1.4 ใช้จักรยานเป็นพาหนะในการเดินทางซื้อของน้อยมาก ที่น่าสนใจคือกลุ่มผู้ประกอบการส่วนตัวใช้รถจักรยานมากกว่ากลุ่มแม่บ้าน คือใช้จักรยานถึงร้อยละ 5 แม้ว่ากลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างมีฐานะ มีโอกาสเป็นเจ้าของยานพาหนะเช่นรถยนต์ และรถมอเตอร์ไซค์ มากกว่ากลุ่มอื่นๆ เนื่องจากใช้จักรยานสำหรับเดินทางระยะสั้นๆ ในเขตเมืองและบางส่วนใช้สำหรับออกกำลังกาย

-รายได้

เมื่อพิจารณาจากรายได้ พบว่ากลุ่มผู้ไม่มีรายได้ใช้จักรยานมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มที่ไม่มีรายได้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน-นักศึกษาใช้จักรยานเพราะประหยัดค่าใช้จ่าย กลุ่มผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 6,000 บาท เป็นกลุ่มที่ใช้จักรยานรองลงมา ขณะที่กลุ่มผู้มีรายได้สูงกว่า 9,001 บาทขึ้นไปใช้จักรยานน้อยที่สุด ทำให้เห็นว่าจักรยานยังคงเป็นพาหนะสำหรับผู้มีรายได้น้อย ขณะที่กลุ่มข้าราชการที่มีรายได้สูงขึ้นนิยมใช้รถยนต์ส่วนตัวมากขึ้น โดยมีข้าราชการใช้จักรยานเพียงร้อยละ 5.6 ขณะที่ใช้รถยนต์ส่วนตัวมากขึ้นตามรายได้โดยข้าราชการที่มีรายได้ 12,001 บาทขึ้นไปใช้รถยนต์ส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 22.2 ของข้าราชการทั้งหมด และมีจำนวนมากที่สุด ข้าราชการที่มีรายได้ต่ำกว่าเฉพาะอย่างยิ่งรายได้ระหว่าง 6,001-9,000 บาท นิยมใช้รถสองแถวร้อยละ 11.1 นอกจากนี้บางส่วนยังนิยมเดินทางด้วยเท้า

ลักษณะการเดินทางด้วยจักรยานในเขตเทศบาลนครอยุธยา

-วัตถุประสงค์การเดินทาง

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 140 คน ตอบคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเดินทางด้วยจักรยานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะใช้จักรยานเพื่อไปซื้อของร้อยละ 36.1 รองลงมาเป็นการใช้จักรยานเพื่อทำธุระ ร้อยละ 27.7 และใช้จักรยานเพื่อพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 22.9 สำหรับการใช้จักรยานเพื่อเรียนหนังสือคิดเป็นร้อยละ 6 และทำงานร้อยละ 3.6

-ระยะทางการเดินทาง

ผู้ใช้จักรยานส่วนใหญ่ใช้จักรยานในระยะสั้นๆ น้อยกว่า 5 กม. ถึงร้อยละ 85.0 ในจำนวนนี้เป็นการเดินทางในระยะไม่เกิน 3 กม. ร้อยละ 56.2 และเป็นการเดินทางระหว่าง 3.1 – 5 กม. ร้อยละ 28.8 สิ่งที่ช่วยให้การเดินทางด้วยจักรยานในระยะสั้นๆ ได้คือการใช้เมืองมีขนาดไม่ใหญ่เกินไป มีสถานบริการและสถานที่สำคัญไม่ห่างกันมากนัก

-วัตถุประสงค์กับระยะทาง

การขับขี่จักรยานเป็นการขับขี่ในระยะสั้นไม่เกิน 3 กม. ร้อยละ 27.1 ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด เพื่อไปซื้อของ รองลงมาเป็นการขับขี่จักรยานระยะสั้นเพื่อไปทำธุระร้อยละ 12.9 และพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ 10.0 ขณะที่ระยะทางไกลปานกลางขนาด 3.1-5 กม. ผู้ขับขี่นิยมขับไปซื้อของมากที่สุด แต่ไปเรียนหนังสือน้อยที่สุด สำหรับผู้ที่มีเป้าหมายขับขี่จักรยานในระยะทางไกลระหว่าง 5.1-10 กม. ส่วนใหญ่เพื่อทำธุระและพักผ่อนหย่อนใจ บางส่วนเดินทางระยะที่ไกลกว่า 10 กม. มีเป้าหมายเพื่อออกกำลังกาย

-ระยะเวลาการเดินทาง

ระยะเวลาที่ใช้ในการขับขี่จักรยานส่วนใหญ่คือระหว่าง 11-20 นาที หรือร้อยละ 45.3 รองลงมาเป็นการขับขี่จักรยานน้อยกว่า 10 นาที ร้อยละ 32 สภาพร่างกายของผู้ขับขี่ วัตถุประสงค์ของการขับขี่จักรยาน และระยะทางเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดระยะเวลาในการขับขี่ ทั้งนี้หากเป้าหมายของการขับขี่จักรยานเพื่อเป็นการออกกำลังกายจะใช้เวลานานในการขับขี่เพื่อวัตถุประสงค์อื่น

-ช่วงเวลาที่ใช้

ผู้ใช้จักรยานส่วนใหญ่นิยมใช้จักรยานในช่วงเย็นระหว่างเวลา 17.00-19.00 ร้อยละ 39.7 เป็นช่วงที่อากาศไม่ร้อน สำหรับช่วงเวลาเร่งวันระหว่าง 7.00-10.00 น. มีผู้ใช้จักรยานร้อยละ 11 ไกล่เคียงกับผู้ใช้จักรยานในช่วง 5.00-7.00 น. ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.2 แต่น้อยกว่าช่วงเวลาระหว่าง 10.00-15.00 น. ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.4 ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงเวลาทำการราชการ และการทำงานในภาคเอกชน ประชาชนบางส่วนใช้จักรยานเป็นพาหนะเดินทางทำกิจกรรมในเขตเทศบาล

-ถนนที่ใช้บ่อย

ในส่วนนี้จะพิจารณาถนนที่ประชาชนใช้จักรยานในการเดินทางบ่อยที่สุด โดยในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 140 คน ระบุถนนที่ใช้ในการเดินทางด้วยจักรยาน 52 คน โดยเดินทางด้วยถนนอุทองมากที่สุดร้อยละ 23.1 (ใกล้เคียงกับจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช้จักรยานแต่ระบุถนนหรือเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางด้วยจักรยานที่เห็นว่าถนนอุทองเป็นเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางมากที่สุด) รองลงมาเป็นการเดินทางบนถนนนครสวรรค์ ร้อยละ 15.4 สำหรับถนนป่าโทน และถนนโรจนะ มีผู้ใช้จักรยานเท่ากัน

-ที่จอดรถจักรยาน

ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 โดยระบุว่าไม่มีที่จอดรถจักรยานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.9 แตกต่างอย่างมากจากผู้ระบุที่จอดแต่ไม่ระบุบริเวณซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.1 ทั้งนี้มีผู้ระบุที่จอดบริเวณถนนนครสวรรค์ และถนนโรจนะอย่างละ 1 ราย

ข. กลุ่มตัวอย่างประชากรนักท่องเที่ยว (แบบสอบถามชุดที่ 2)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจากประชากรนักท่องเที่ยวซึ่งมาจากอำเภอต่างๆ นอกเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา และมาจากจังหวัดอื่นๆ มีจำนวน 145 คน เป็นหญิงมากกว่าชาย โดยมีชาย 66 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 หญิง 79 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 14-25 ปี มากที่สุดจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 59.3 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-37 ปี (จำนวน 24 คน) และกลุ่มอายุ 38-49 ปี (จำนวน 22 คน) คิดเป็นร้อยละ 16.6 และ 15.2 ตามลำดับ สำหรับภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดอยุธยา พบว่าส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง โดยมีจำนวน 128 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 88.9 ขณะที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ร้อยละ 4.9 4.2 และ 2.1 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในบริเวณภาคกลาง และเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของประเทศ ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวจากภาคกลางสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ง่ายจึงทำให้มีจำนวนมากที่สุด

สำหรับจังหวัดต้นทางที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวอยุธยามากที่สุดคือนักท่องเที่ยวจากนอกเขตเทศบาลนครศรีอยุธยามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.2 เนื่องจากชาวอยุธยาในเขตอำเภออื่นๆ ที่อยู่นอกเขตเทศบาลนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและพักผ่อนตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งไม่ไกลจากบ้านพัก สามารถเดินทางไปกลับเช้า-เย็น หรือเดินทางด้วยพาหนะต่างๆ กันได้ง่าย รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 13.1 และพื้นที่อื่นๆ ในภาคกลาง เช่น ลพบุรี (ร้อยละ 3.4) สระบุรี (ร้อยละ 2.8) และสุพรรณบุรี (ร้อยละ 2.1) ภาคเหนือประกอบด้วย เพชรบูรณ์ (ร้อยละ 1.4) และเชียงใหม่ (0.7) ขณะที่นักท่องเที่ยวจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากขอนแก่นมากที่สุด (ร้อยละ 2.1) รองลงมามาจากศรีสะเกษและสกลนคร

สำหรับระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวพบว่าส่วนใหญ่ศึกษาหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาเป็นกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาที่เดินทางเข้ามาศึกษาพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ร้อยละ 30.3 กลุ่มนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาคิดเป็นร้อยละ 17.9 และชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 11.6 โดยมีกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 3.4 ส่วนผู้ที่ไม่ได้ศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.7 นักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยาร้อยละ 49.7 เป็นกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา เนื่องจากการศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวในอยุธยาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ในชั้นเรียน รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 18.6) และข้าราชการ (ร้อยละ 14.5) ขณะที่ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวและพนักงานรัฐวิสาหกิจเข้ามาท่องเที่ยวร้อยละ 11.7 และ 2.1 ตามลำดับ

กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.3) มีรายได้ต่ำกว่า 6,000 บาท และร้อยละ 24.8 ยังไม่มีรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับอาชีพของนักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่ยังเป็นนักศึกษาหรือเรียนทั้งในระดับปริญญาตรี อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 12,001-15,000 บาท มีจำนวนถึงร้อยละ 17.2 และผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไปมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 6,001-10,000 บาท (ร้อยละ 13.1 และ 13.8 ตามลำดับ)

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมกับการใช้จักรยาน

-เพศ นักท่องเที่ยวในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยาที่เคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวเป็นหญิงมากกว่าชาย โดยหญิงเคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 54.5 ขณะที่ชายคิดเป็นร้อยละ 45.5

-อายุ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี และเป็นกลุ่มที่เคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.3 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุระหว่าง 26-37 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.6 อายุ 38-49 ปี ใช้จักรยานท่องเที่ยวร้อยละ 15.2 และอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไปใช้จักรยานร้อยละ 9.0 ของผู้ที่เคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวทั้งหมด

-ภูมิลำเนา กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยมีความแตกต่างในด้านนี้ เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเป็นผู้ที่เดินทางมาจากภาคกลาง ผลการสำรวจพบว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคกลางเข้ามาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยาใช้จักรยานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88.9 ของผู้ที่ใช้จักรยานทั้งหมด โดยมาจากจังหวัดอยุธยามากที่สุด (ร้อยละ 66.2) รองลงมามาจากกรุงเทพฯ (ร้อยละ 13.1) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาจากภาคอีสานเคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวมากเป็นลำดับสองรองจากภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 4.9 ภาคเหนือ ร้อยละ 4.2 และภาคใต้ ร้อยละ 2.1

-ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานส่วนใหญ่กำลังศึกษาและจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาเป็นกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยม ร้อยละ 30.3 นักเรียนในชั้นอาชีวศึกษาร้อยละ 17.9 ประถมศึกษา ร้อยละ 11.0 และสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 3.4

-อาชีพ นักเรียน/นักศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาเป็นกลุ่มลูกจ้างพนักงานบริษัทใช้จักรยานร้อยละ 18.6 สำหรับข้าราชการ นักธุรกิจ และพนักงานรัฐวิสาหกิจใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ 14.5 11.7 และ 2.1 ตามลำดับ

-รายได้ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 6,000 บาท ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาเป็นกลุ่มไม่มีรายได้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ขณะที่กลุ่มผู้ที่มีรายได้ 12,001 – 15,000 บาท ใช้จักรยานมากเป็นอันดับสาม ของกลุ่มผู้ที่ใช้จักรยานทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 17.2 รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 6,001-10,000 บาท ใช้จักรยานร้อยละ 13.8 ใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาท ขึ้นไป เคยใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 13.1 ทั้งนี้เพราะกลุ่มที่มีรายได้สูงขึ้นไปมีทางเลือกในการใช้พาหนะอื่นเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่า

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย เศรษฐพล ประเสริฐผล เกิดวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2521 ที่ จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2545 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2546

